Dönem : 4
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 72

Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı Kanun Dışı Eylemlerin Önlenmesine İlişkin 23 Eylül 1971 Tarihli Montreal Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/145)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi Başkanlığı
Sayı : 71-1808/3133

28 . 5 . 1974

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 22 . 5 . 1974 tarihinde kararlaştırılan «Sivil Havacılık Güvenliğine karşı kanun dışı eylemlerin önlenmesine ilişkin 23 Eylül 1971 tarihli Montreal Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı» ve gerekçesi ile eki Sözleşme ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygiyle arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

GEREKÇE

Sivil Havacılığın güvenliğine karşı kanun dışı eylemlerin önlenmesine ilişkin Montreal Sözleşmesi 23 Eylül 1971

Uçak kaçırma olaylarının önlenmesini ve failleri nin cezalandırılmasını sağlayacak hukukî tedbirleri saptamak amacıyle uluslararsı Sivil Havacılık Örgütünün çalışmalar yaptığı malûmlarıdır. Bu çerçeve'de 1963 yılı Ağustos ve Eylül aylarında yapılmış olan Tokyo Hava Hukuku Konferansında imzalanan «Uçaklarda işlenen suçlar ve diğer bazı eylemlere ilişkin Sözleşme» ye Türkiye'nin katılması için gerekli katılmanın uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı Yüce Meclise sevk edilmiştir. Ayrıca, Aralık 1970'te La Haye'de toplanan bir konferans sonunda imzalanan «uçakların kanun dışı yollarla ele geçirilmesinin önlenmesi hakkında sözleşme» nin Hükümetimizce de imzalandığı ve Yüce Meclisin onayından geçerek kanunlaştığı ve yürürlüğe girdiği malûmlarıdır.

La Haye Sözleşmesi, uçağa el koyma ve uçağın kontrolunu ele geçirme fiilleri ile ilgili hususları düzenlemektedir. Ancak Sivil Havacılığa karşı yönetilen saldırılar bu fiillerden ibaret kalmadığından ve çeşitli şekillerde tezahür ederek devam etmekte olduğundan, daha geniş kapsamlı hukukî tedbirler alınması ihtiyacı doğmuştur. Uluslararası Sivil Havacılık Örgütünün öncülüğü ile 8 - 28 Eylül 1971 tarihlerinde Montreal'de toplanan Uluslararası Hava Hukuku Konferansı sonunda «Sivil Havacılığın güvenliğine karşı kanun dışı eylemlerin önlenmesine ilişkin Sözleşme» hazırlanmış ve Hükümetimiz adına da 5 Temmuz 1972 tarihinde imzalanmıştır.

«Sivil Havacılığın güvenliğine karşı kanun dışı eylemlerin önlenmesine ilişkin sözleşme» ile, özetle şu hususlar sağlanmaktadır :

1. Uçuş halindeki bir uçakta bulunan kimselere karşı uçağın güvenliğini tehlikeye düşürebilecek şiddet hareketinde bulunulması; uçağın tahrip edilmesi veya hasara uğratılması; uçağa, onu tahrip edebilecek veya hasara uğratabilecek veya uçuş güvenliğini tehlikeye düşürebilecek bir cihaz veya maddenin konulması; hava seyrüsefer kolaylıklarının işletilmesine müdahale edilmesi veya bunların hasara uğratılması; asılsız bilgiler verilerek uçağın güvenliğinin tehlikeye düşürülmesi gibi fiiller veya bunlara girişmek suç sayılmıştır.

2. Bu suçların şiddetle cezalandırlması öngörülmüştür.

3. Bu suçların, suçluların iadesi anlaşmalarında iadesi mümkün suçlar olarak yer alması öngörülmüştür.

4. Suçlunun iade edilmemesi halinde, bulunduğu ülkede cezalandırılması için gerekli tedbirlerin alınması kabul edilmiştir.

5. Sözleşmeye taraf olan devletlere bu suçların önlenmesi amacıyle her türlü tedbirin alınması öngörülmüştür.

Sözleşme, onay belgesinin depoziter Devletlere verildiği tarihten 30 gün sonra yürürlüğe girecektir.

Adalet Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Adalet Komisyonu — *13 . 6 . 1974*
Esas No. : 1/145
Karar No. : 22

Yüksek Başkanlığa

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine Bakanlar Kurulunca 22 . 5 . 1974 tarihinde kararlaştırılan «Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı Kanun Dışı Eylemlerin Önlenmesine İlişkin 23 Eylül 1971 Tarihli Montreal Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı» Komisyonumuza havale olunmakla ve Hükümet Temsilcileri de hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere edildi.

Komisyonumuz; tasarı gerekçesiyle sözleşme metnini uygun mütalâa etmiş ve tasarının aynen kabulüne karar vermiştir.

Havalesi gereğince Dışişleri Komisyonuna tevdi edilmek üzere saygıyle sunulur.

Adalet Komisyonu Başkanı	Başkanvekili	Kâtip
Sinop	İstanbul	Tunceli
Y. Oğuz	*A. D. Öztunç*	*S. Yıldırım*
Adana	Ankara	Ankara
O. Çıtırık	*M. Alıcı*	*İ. H. Köylüoğlu*
Kars	Kırklareli	Konya
Y. Bozkurt	*M. Atagün*	K. İmer
		İmzada bulunamadı
Muş	Nevşehir	Nevşehir
T. İ. Dikmen	*S. Dörtkol*	*Z. Tekiner*
İmzada bulunamadı		
Samsun	Siirt	Urfa
H. Özalp	*A. Cartı*	*C. Paydaş*
İmzada bulunamadı		
	Sivas	
	V. Bozatlı	

Dışişleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/145
Karar No. : 23

18 . 6 . 1974

Yüksek Başkanlığa

«Sivil Havacılığın Güvenliğine Karşı Kanun Dışı Eylemlerin Ölenmesine ilişkin 23 Eylül 1971 tarihli Montreal Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı», ilgili bakanlık temsilcilerinin de katılmalarıyle, komisyonumuzda incelenip görüşülmüştür.

Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmeler sonunda, gerekçede açıklanan hususlar komisyonumuzca de uygun mütalâa edilmiş ve adı geçen tasarının aynen kabul edilmesine, 14 Haziran 1974 günlü toplantıda karar verilmiştir.

Genel Kurula arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Komisyon Başkanı Zonguldak *C. Karakaş*	Başkanvekili Zonguldak *M. Z. Okur*	Sözcü İstanbul *R. Ülker*
Kâtip Konya *A. Kökbudak*	Ankara *O. Alp*	Ankara *N. Evliyagil*
Ankara K. Kırıkoğlu İmzada bulunamadı	Aydın *M. Menderes*	Çanakkale M. Bayrak İmzada bulunamadı
İstanbul *C. Süer*	Konya *F. Sükan*	Trabzon *H. K. Eyüboğlu*

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

«Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı Kanun dışı Eylemlerin Önlenmesine ilişkin» 23 Eylül 1971 tarihli Montreal Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı

MADDE 1. — «Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı Kanun Dışı Eylemlerin Önlenmesine ilişkin» 23 Eylül 1971 tarihli Montreal Sözleşmesinin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

22 . 5 . 1974

Başbakan *B. Ecevit*	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı *N. Erbakan*	Devlet Bakanı *O. Eyüboğlu*	Devlet Bakanı *İ. H. Birler*
Devlet Bakanı *S. A. Emre*	Adalet Bakanı *Ş. Kazan*	Millî Savunma Bakanı *H. Işık*	İçişleri Bakanı *O. Asiltürk*
Dışişleri Bakanı *T. Güneş*	Maliye Bakanı *D. Baykal*	Millî Eğitim Bakanı *M. Üstündağ*	Bayındırlık Bakanı *E. Çevikçe*
Ticaret Bakanı *F. Adak*	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı *S. Cizrelioğlu*	Güm. ve Tekel Bakanı *M. Türkmenoğlu*	Gıda - Tarım ve H. Bakanı *K. Özal*
Ulaştırma Bakanı *F. Güley*	Çalışma Bakanı *Ö. Sav*	Sanayi ve Tek. Bakanı *A. Doğru*	En. ve Tab. Kay. Bakanı *C. Kayra*
Turizm ve Tan. Bakanı *O. Birgit*	İmar ve İskân Bakanı *A. Topuz*	Köy İş. ve Koop. Bakanı *M. Ok*	Orman Bakanı *A. Şener*

Gençlik ve Spor Bakanı
M. Y. Mete

SİVİL HAVACILIĞIN GÜVENLİĞİNE KARŞI KANUN DIŞI EYLEMLERİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN SÖZLEŞME

Bu sözleşmeye taraf olan devletler :

Sivil havacılığın güvenliğine karşı kanun dışı eylemlerin can ve mal emniyetini tehlikeye düşürdüğünü, hava servislerinin işletilmesini ciddî şekilde etkilediğini ve dünya uluslarının sivil havacılığın güvenliğine olan güvencesini sarstığını;

Bu gibi eylemlerin ciddî bir endişe konusu olduğunu;

Bu gibi eylemlerin önlenmesi amacıyle suçluların cezalandırılması için uygun tedbirlerin alınmasına ivedilikle gerek olduğunu, düşünerek aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır :

MADDE — 1

1. — Herhangi bir şahıs, kanuna aykırı ve kasıtlı olarak;

a) Uçuş halindeki bir uçakta bulunan bir şahsa karşı uçağın emniyetini tehlikeye düşürmesi muhtemel bir şiddet hareketinde bulunursa; veya,

b) Servisteki bir uçağı tahrip eder veya böyle bir uçağı uçamayacak hale getirecek şekilde veya uçuş halinde emniyetini tehlikeye düşürmesi muhtemel bir hasara uğratırsa; veya,

c) Servisteki bir uçağa, bu uçağı tahrip etmesi muhtemel olan veya onu uçamayacak hale getirecek veya uçuş halinde emniyetini tehlikeye düşürmesi muhtemel olacak şekilde hasara uğratabilecek bir cihaz veya maddeyi, herhangi bir şekilde koyar veya koydurtursa; veya,

d) Hava seyrüsefer kolaylıklarını tahrip eder veya hasara uğratır veya bunların işletilmesine müdahale ederse ve bu fiillerden biri uçuş halindeki uçağın emniyetini tehlikeye düşürebilecek mahiyette ise; veya,

e) Yanlış olduğunu bildiği bilgiler vermek suretiyle uçuş halindeki bir uçağın emniyetini tehlikeye düşürürse, suç işlemiş olur.

2. — Keza, bir şahıs :

a) Bu maddenin 1 nci paragrafında belirtilen suçlardan herhangi birini işlemeye teşebbüs ederse; veya,

b) Bu suçlardan herhangi birini işleyen veya işlemeye teşebbüs eden şahsın suç ortağı ise,

suç işlemiş olur.

MADDE — 2

Bu Sözleşmenin amaçları bakımından :

a) Bir uçak, bindirme ve yüklemeyi takiben bütün dış kapılarının kapatıldığı andan, indirme ve boşaltma için bu kapılardan herhangi birinin açıldığı ana kadar uçuş halinde kabul edilir; mecburi iniş halinde, yetkili makamlar uçağın ve uçaktaki şahısların ve eşyanın sorumluluğunu yükleninceye kadar uçuş devam ediyor kabul edilecektir;

b) Bir uçak, belirli bir uçuş için yer personeli veya mürettebat tarafından uçuş öncesi hazırlıklara başlanılması ile inişten sonraki yirmidört saat içerisinde serviste kabul edilir; her halde, serviste bulunduğu süre, bu maddenin (a) fıkrasında belirtilmiş olan, uçağın uçuş halinde bulunduğu tüm süreyi kapsayacaktır.

MADDE — 3

Her Âkit Devlet, 1 nci maddede belirtilen suçları, ağır cezalarla cezalandırılacak suçlar haline getirmeyi taahhüt eder.

MADDE — 4

1. — Bu Sözleşme askerî maksatlar ile, gümrük ve polis hizmetlerinde kullanılan uçaklara uygulanmayacaktır.

2. — 1 nci maddenin 1 nci pragrafının (a), (b), (c) ve (e) fıkralarında öngörülen durumlarda; uçağın yurt içi veya uluslararası bir sefer yapmakta olmasına bakılmaksızın, bu Sözleşme ancak :

a) Uçağın fiilî veya programlanmış iniş veya kalkış noktası, uçağın tescil edildiği Devletin ülkesi dışında ise; veya,

b) Suç, uçağın tescil edildiği Devletten başka bir Devletin ülkesinde işlenmişse,

uygulanacaktır.

3. — Bu Sözleşme, bu maddenin 2 nci paragrafı hükümleri saklı kalmak şartıyle, 1 nci maddenin 1 nci paragrafının (a), (b), (c) ve (e) fıkralarında öngörülen durumlarda, suçlu veya sanığın, uçağın tescil edildiği Devletten başka bir Devletin ülkesinde bulunması halinde de uygulanacaktır.

4. — 9 ncu maddede sözkonusu edilen Devletler bakımından ve 1 nci maddenin 1 nci paragrafının (a), (b), (c) ve (e) fıkralarında belirtilen durumlarda, bu maddenin 2 nci paragrafının (a) fıkrasında işaret edilen noktalar aynı Devlet ülkesi içinde bulunursa, bu Devletin 9 ncu maddede belirtilen Devletlerden biri olması halinde, suç o Devletten başka bir Devletin ülkesinde işlenmedikçe veya suçlu veya sanık o Devletten başka bir Devletin ülkesinde ele geçirilmedikçe, bu Sözleşme uygulanmayacaktır.

5. — 1 nci maddenin 1 nci paragrafının (d) fıkrasında öngörülen durumlarda, bu Sözleşme, ancak hava seyrüsefer kolaylıkları uluslararası hava seyrüseferinde kullanılıyorsa uygulanacaktır.

6. — Bu maddenin 2, 3, 4 ve 5 nci paragraflarının hükümleri, 1 nci maddenin 2 nci paragrafında öngörülen durumlarda da uygulanacaktır.

MADDE — 5

1. — Her Âkit Devlet, suçlar üzerinde, aşağıdaki hallerde kendi yargı yetkisini tesis etmek için gereken tedbirleri alacaktır :

a) Suç, o Devletin topraklarında işlendiğinde;

b) Suç, o Devlette tescil edilmiş bir uçağa karşı veya uçağın içinde işlendiğinde;

c) İçinde suçun işlendiği uçak, sanık hâlâ içindeyken kendi ülkesine indiğinde;

d) Suç, esas işyeri veya, böyle bir işyeri olmadığı takdirde, devamlı ikametgâhı o Devletin ülkesinde bulunan bir kiracıya mürettebatsız olarak kiralanmış bir uçağa karşı veya uçağın içinde işlendiğinde.

2. — Her Âkit Devlet, aynı şekilde, sanık kendi ülkesinde bulunduğu ve onu bu maddenin 1 nci paragrafında sözkonusu edilen Devletlerden herhangi birine 8 nci madde uyarınca iade etmediği takdirde 1 nci maddenin 1 nci paragrafının (a), (b) ve (c) bentlerinde ve o suçlarla ilgili olduğu ölçüde, 1 nci maddenin 2 nci paragrafında belirtilen suçlar üzerinde kendi yargı yetkisini tesis etmek için gereken tedbirleri alacaktır.

3. — Bu Sözleşme, millî hukuka göre kullanılan herhangi bir cezaî yargı yetkisini bertaraf etmez.

MADDE — 6

1. Şartların kendisini yetkili kıldığına kani olduktan sonra, suçlunun veya sanığın ülkesinde bulunduğu herhangi bir Âkit Devlet, onu gözaltına alacak veya muhafazasını sağlayacak diğer tedbirleri alacaktır. Gözaltına alma ve diğer tedbirler o devletin hukuku uyarınca olacak fakat ancak, ceza yargılaması veya iade işlemlerinin başlatılmasını mümkün kılmak için gerekli süre boyunca devam edebilecektir.

2. Bu devlet, derhal olayın hazırlık soruşturmasını yapacaktır.

3. Bu maddenin 1 nci paragrafı uyarınca gözaltına alınan bir şahsa, vatandaşı olduğu devletin en yakın yetkili temsilcisi ile derhal irtibat kurmasında yardımcı olunacaktır.

4. Bir devlet, bu madde uyarınca, bir şahsı gözaltına alınca,

5. Maddenin 1 nci paragrafında belirtilen devletlere, gözaltına alınan şahsın vatandaşı olduğu devlete ve gerekli görüyorsa, diğer ilgili devletlere, o şahsın gözaltına alındığını ve gözaltına alınmasını gerektiren şartları derhal bildirecektir. Bu maddenin 2 nci paragrafında öngörülen hazırlık soruşturmasını yapan Devlet, soruşturma sonuçlarını anılan devletlere derhal bildirecek ve yargı yetkisini kullanmak niyetinde olup olmadığını belirtecektir.

MADDE — 7

Sanığın, ülkesinde yasaklandığı Âkit Devlet, eğer onu iade etmezse, herhangi bir istisna tanımadan ve suç kendi ülkesinde işlenmiş olsun veya olmasın, olayı ceza kovuşturması yapılması maksadıyle yetkili makamlarına intikal ettirmek zorunda olacaktır. Bu makamlar kararlarını, o devletin hukukuna göre ciddî nitelikteki herhangi bir âdi suç için öngörülen usuller uyarınca vereceklerdir.

MADDE — 8

1. Bu suçlar, Âkit Devletler arasında mevcut herhangi bir suçluların iadesi antlaşmasında iadeyi gerektiren suçlar arasında yer almış addolunacaktır. Âkit Devletler, aralarında akdolunacak suçluların iadesi konusundaki her antlaşmada, bu suçları, iadeyi gerektiren suçlar olarak dahil etmeyi taahhüdederler.

2. Suçlunun iadesini bir antlaşmanın mevcudolması şartına bağlayan bir Âkit Devlet, aralarında suçluların iadesi antlaşması bulunmayan diğer bir Âkit Devletten, suçlunun iadesi için bir talep alırsa, bu suçlar bakımından, bu sözleşmeyi suçlunun iadesi için hukukî bir dayanak kabul edip etmemekte serbesttir. Suçlunun iadesi, talepte bulunulan devletin hukukunda belirtilen diğer şartlara bağlı olacaktır.

3. Suçlunun iadesini bir antlaşmanın mevcudolması şartına bağlamayan Âkit Devletler, bu suçları, talepte bulunulan devletin hukukunda belirtilen şartlara bağlı olarak kendi aralarında iadeyi gerektiren suçlar olarak kabul edeceklerdir.

4. Âkit Devletler arasında suçluların iadesi bakımından, bu suçların her biri, sadece vukubulduğu yerde değil, aynı zamanda 5 nci maddenin 1 nci paragrafının (b), (c) ve (d) fıkralarına göre yargı yetkisini tesis etmesi gereken devletlerin ülkelerinde de işlenmiş gibi işlem görecektir.

MADDE — 9

Müşterek hava taşıma işletmeleri veya uluslararası işletme teşekkülleri tesis eden ve müşterek veya uluslararası tescile tabi uçaklar işleten Âkit Devletler, her uçak için yargı yetkisini kullanacak ve bu sözleşme bakımından tescil edilen devlet sıfatını taşıyacak devleti, usulüne uygun olarak, aralarında tayin edecekler ve bu tayinden Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtını haberdar edecekler ve anılan teşkilât da keyfiyeti bu sözleşmeye taraf olan bütün devletlere duyuracaktır.

MADDE — 10

1. — Âkit Devletler, 1. maddede belirtilen suçların işlenmesini önlemek amacıyle, uluslararası ve millî hukuka göre her türlü tedbir almaya çalışacaklardır.

2. — 1. maddede belirtilen suçlardan birinin işlenmesi nedeniyle bir uçuş geciktiğinde veya kesintiye uğradığında, uçak veya yolcular ve mürettebat ülkesinde bulunan Âkit Devlet, mümkün olur olmaz yolcuların ve mürettebatın yollarına devam etmelerini kolaylaştıracak ve uçağı ve yükünü, gecikmeksizin, meşru sahiplerine iade edecektir.

MADDE — 11

1. — Âkit Devletler, bu suçlara ilişkin ceza kovuşturmalarında birbirlerine en geniş ölçüde yardım sağlayacaklardır. Her halûkârda talepte bulunulan Devletin hukuku uygulanacaktır.

2. — Bu maddenin 1. paragrafındaki hükümler, cezaî konularda karşılıklı yardımlaşmayı kısmen veya tamamen düzenleyen veya düzenleyecek olan ikili veya çok taraflı diğer herhangi bir antlaşmanın doğurduğu yükümlülükleri etkilemeyecektir.

MADDE — 12

1. maddede belirtilen suçlardan birinin işleneceği inancında olan bir Âkit Devlet, millî hukukuna uygun olarak, bu konuda sahip bulunduğu bilgileri 5. maddenin 1. paragrafında belirtildiğine inandığı Devletlere iletecektir.

MADDE — 13

Her Âkit Devlet, aşağıdaki hususlarla ilgili olarak sahip bulunduğu herhangi bir bilgiyi, millî hukukuna uygun olarak, mümkün olduğu kadar süratle Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtı Konseyine bildirecektir:

a) Suçun oluş şekilleri;

b) 10. maddenin 2. paragrafı uyarınca yapılan işlem;

c) Suçlu veya sanıkla ilgili olarak alınan tedbirler ve özellikle iade işlemlerinin veya diğer hukukî işlemlerin sonuçları.

MADDE — 14

1. — İki veya daha fazla Âkit Devlet arasında, bu Sözleşmenin yorumlanması veya uygulanması ile ilgili olarak çıkan ve müzakere yoluyle halledilemeyen bir anlaşmazlık, bunlardan birinin isteği üzerine hakeme havale edilecektir.

Tahkim için istekte bulunulan tarihten itibaren altı ay içinde taraflar hakem heyetinin kuruluşu konusunda anlaşmaya varamazlarsa, taraflardan herhangi biri, Divanın Statüsü uyarınca yapılacak bir müracaatla anlaşmazlığı Uluslararası Adalet Divanına götürebilir.

2. — Her Devlet, bu Sözleşmeyi imzalama veya onaylama veya Sözleşmeye katılma sırasında, kendisini bir önceki paragrafla bağlı saymadığını beyan edebilir. Diğer Âkit Devletler, böyle bir ihtirazî kayıt koyan Devlete karşı bir önceki paragrafla bağlı olmayacaklardır.

3. — Bir önceki paragrafa göre böyle bir ihtirazî kayıt koymuş olan herhangi bir Âkit Devlet, depoziter Hükümetlere bildirmek suretiyle, her zaman bu kaydı geri alabilir.

MADDE — 15

1. — Bu Sözleşme, 8 - 23 Eylül 1971 tarihleri arasında Montreal'de yapılan Uluslararası Hava Hukuku Konferansına (bundan böyle Montreal Konferansı olarak anılacak) katılan Devletlerin imzasına Montreal'de 23 Eylül 1971 tarihinde açık olacaktır. 10 Ekim 1971 tarihinden sonra, bu Sözleşme Moskova, Londra ve Vaşington'da bütün Devletler için imzaya açık olacaktır. İşbu Sözleşmeyi, bu maddenin 3. paragrafı uyarınca yürürlüğe girmeden önce imzalamayan herhangi bir Devlet, her zaman Sözleşmeye katılabilir.

2. — Bu Sözleşme, imzalayan Devletlerin onayına tâbi olacaktır. Onay belgeleri ve katılma belgeleri, burada Depoziter Hükümetler olarak tayin edilen Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı ve Amerika Birleşik Devletleri Hükümetlerine tevdi edilecektir.

3. — Bu Sözleşme, Montreal Konferansına katılan ve bu Sözleşmeyi imzalayan on Devlet tarafından onay belgelerinin tevdii tarihinden otuzgün sonra yürürlüğe girecektir.

4. — Diğer Devletler için bu Sözleşme, işbu maddenin 3. paragrafında belirtildiği şekilde, yürürlüğe giriş tarihinde veya onay ya da katılma belgelerinden en sonuncusunu tevdi ettikleri tarihten otuz gün sonra yürürlüğe girecektir.

5. — Depoziter Hükümetler, her imza tarihini, her onay veya katılma belgesinin tevdi tarihini, bu Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihi ile diğer hususları, işbu Sözleşmeyi imzalayan ve ona katılan bütün Devletlere derhal bildireceklerdir.

6. — Bu Sözleşme, yürürlüğe girer girmez, Depoziter Hükümetler tarafından Birleşmiş Milletler Anayasasının 102. maddesi ve Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesinin (Şikago, 1944) 83. maddesi uyarınca tescil ettirilecektir.

MADDE — 16

1. — Herhangi bir Âkit Devlet, Depoziter Hükümetlere yazılı ihbarda bulunmak suretiyle bu Sözleşmeyi feshedebilir.

2. — İşbu fesih keyfiyeti, yazılı ihbarın depoziter Hükümetler tarafından alındığı tarihten itibaren altı ay sonra hüküm ifade edecektir.

Yukarıdaki hususları tasdiken usulü veçhile Hükümetlerince yetkili kılınan ve aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Montreal'de, bindokuzyüzyetmişbir yılı Eylül ayının yirmiüçüncü günü İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca dillerinde herbiri aynı derecede geçerli dört metin halinde ve üçer orijinal nüsha olarak düzenlenmiştir.